

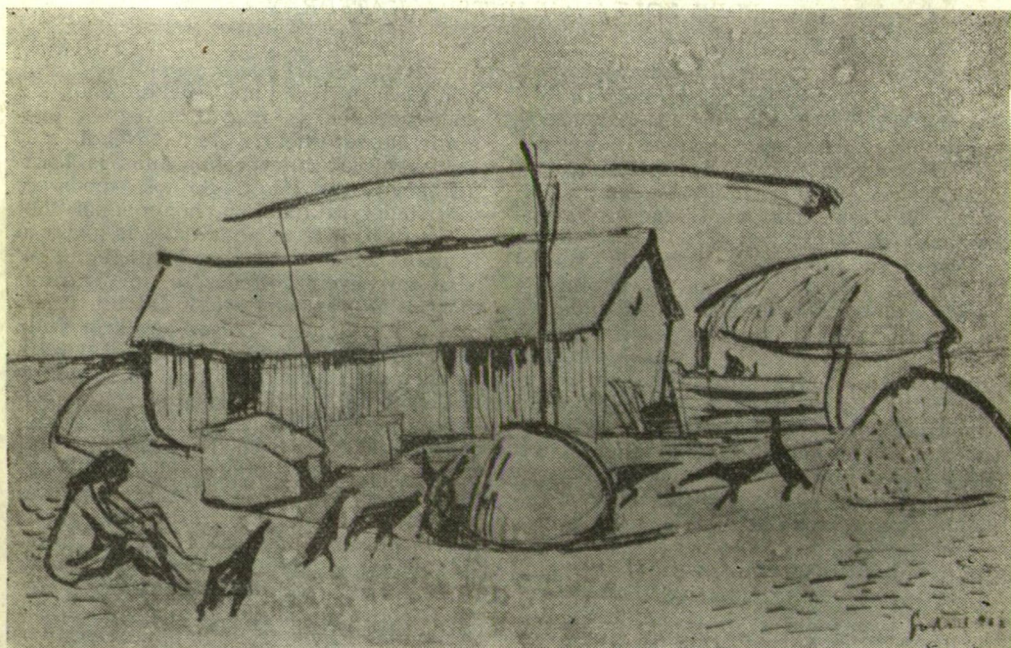
Magyar Kultúra című folyóiratok ugyan-annak a kórusnak más-más társadalmi rétegek szájaíze szerint hangszerelt szólalmai. Más helyen az után nyomoz, ki denúciálta Babitsot Rákosinál. Két föltevést is közöl, de az nem derül ki könyvéből, hogy a tantestület Várdai Béla nevű tagja, aki a költő ellen szót emelt, nem azonos-e doktor Várdai Bélával, aki a klerikális sajtó egyik vezető munkatársa, s a *Magyar Kultúra*-ban még 1916-ban is támadja Babitsot. Mert ha azonos, akkor — ismervén doktor Várdai Béla ádázul reakciós arculatát — a két másik föltevést alaposan módosítani kellene. Persze, amennyiben nem azonos a két személy, azt a szerzőnek közölnie kellett volna.

Éder Zoltán kissé elfogult Babitscsal kapcsolatban. Ez önmagában nem nagy hiba, időnként azonban elveszíti miatta az árnyalás, pontos ábrázolás lehetőségét. „Babits első perctől fogva — Ady mellett és vele egy időben — a háború ellen emeli föl szavát” — írja. Ez igaz. Csak azt felejtí el hozzátenni, hogy Ba-

bits háborúellenessége nem azonos elvi alapokon nyugszik az Adyéval, hanem annak pacifista alternatívája. Ez ugyan Babits érdemét nem csökkenti, köztudott, hogy Adyval való személyes kapcsolata is javult ebben az időben, mégis fontos dolog, mert Babits adta meg a későbbi háborúellenes művek nagy részének az Ady fölfogásától eltérő alaphangját. Ugyancsak túlzásnak tűnik, hogy Ady ismert verse nem csak Babits *Recitativ*-járól szól, hanem „azon túlmenően az egész babitsi költészet”-ről.

Az elmondottakból következik, hogy Éder Zoltán könyve az anyaggyűjtés és az ismeretterjesztés szempontjából hasznos munka. Az irodalomtörténetírás szakmai része tekintetében viszont nem kellően tudományos módszerű. Miután első könyve ez a fiatal és tehetséges tanárnak, kívánjuk és reméljük, hogy legközelebbi munkája e tekintetben is kielégíti majd olvasóit. (*Szépirodalmi Könyvkiadó 1966.*)

B. P.

Fodor József: Tanya